

УДК 378

Москаленко Тетяна Олегівна

*Магістрант, Глухівський національний педагогічний
університет імені Олександра Довженка
м. Глухів*

*Науковий керівник – Курок Віра Панасівна д.п.н., професор,
завідувач кафедри технологічної і професійної освіти*

В'ЯЗАННЯ СПИЦЯМИ ЯК РІЗНОВИД ДЕКОРАТИВНО- УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

Сучасна освіта перебуває в процесі реформи, спрямованої на світові освітні тенденції та розвиток творчого підходу до навчання. Відповідно змінюється зміст та традиційні технології опанування трудового навчання учнями середніх закладів освіти, що відображено в оновленій програмі (Трудове навчання. 5-9 класи: програма для загальноосвітніх навчальних закладів, 2017).

Сьогодні результатом процесу підготовки учнів є соціалізація особистості до життя та до процесу створення матеріальних благ існування. Основним напрямом впровадження оновленого змісту трудового навчання та технологій є проектно-технологічна діяльність, яка об'єднує всі види сучасної людської діяльності від появи творчого плану до реалізації готового продукту. Це дозволяє вирішити проблеми, пов'язані з розвитком інтересу до самоосвіти, виробленням навичок проектування своєї діяльності на основі конкретних практичних вимог, отриманням особистого творчого досвіду, а також можливістю пошуку та свідомого вибору методів самореалізації (Коберник, 2008).

Однією з традиційних технологій, що вивчаються на уроках трудового навчання є в'язання. В'язання спицями – один з найпопулярніших видів декоративно-ужиткового мистецтва в Україні та світі. Воно увійшло і міцно зайняло позиції в оформленні домашнього інтер'єру (серветки, скатертини, пледи, подушки, приладдя для кухні, іграшки).

Беззаперечно, що, володіючи технікою в'язання спицями і певною фантазією, можна створювати речі на свій розсуд. З цієї точки зору, в'язання – це справжнє мистецтво, яке дає змогу виготовляти неповторні вироби, що задовольняють вимоги до моди та індивідуальні смаки (Пелагейченко, 2017).

Досі невідомо, як саме було винайдено в'язання на спицях. Але припускають, що воно зародилося задовго до нашої ери. Зрозуміло, що таких достовірних даних, як скам'янілості або скелети, годі й шукати, адже в'язані вироби не мали можливості зберігатися стільки часу (Терещук, 2017). Основними джерелами інформації про історію в'язання є стародавні зображення та старовинні в'язані речі різних епох, знайдені археологами. Одними з найдавніших в'язаних речей, які дійшли до нашого часу, є знайдені в Єгипті в'язані шкарпетки, що збереглися завдяки сухому клімату. Ці шкарпетки, датовані 1500-1200 рр. до н. е., виконано круговим в'язанням технікою переплетення пряжі двох кольорів – білого та індиго (темно-

синього). Вони прикрашені різними візерунками – від зигзагів та інших простих геометричних фігур до написів і складних візерунків з ромбів.

Приблизно до 300 року н. е. можна віднести знайдені в гробницях Німеччини (Тюрінгії) спиці з кісток і довгі вовняні штани з пришитими до них в'язаними шкарпетками (Терещук, 2017).

Актуальність навчання учнів цієї техніки полягає насамперед у тому, що в'язання спицями ввійшло в сьогоденний світ різноманітністю масового промислового виробництва одягу. Воно дозволяє виразити свою індивідуальність, відійти від традиційних поглядів на моду як у костюмі, так і домашньому інтер'єрі. В'язані вироби вирізняються високим рівнем стабільності, навіть в руслі сучасної примхливої моди.

Проаналізувавши історичні та техніко-технологічні відомості, ми дійшли висновку, що в'язання спицями – один з найдавніших і досі найпоширеніших видів декоративно-ужиткового мистецтва. Пройшовши довгий шлях становлення ручне в'язання спицями не лише не зникло в епоху масового машинного виробництва, а й набуло великої популярності.

Список використаних джерел та літератури

1. Коберник О. М. Методика організації проектно-технологічної діяльності учнів на уроках обслуговуючої праці : навч. метод. посібник. Умань, 2003. 92с. **2. Пелагейченко М. Л., Біленко О. В.** Трудове навчання (обслуговуючі види праці): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль: Астон, 2017. 256 с. **3. Терещук А. І., Медвідь О. Ю., Приходько Ю. М.** Трудове навчання (обслуговуюча праця): підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Літера ЛТД. 2017. 304 с. **4. Трудове навчання. 5-9 класи:** програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 2017. URL:<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>.